

Sisäasiainministeriö
PL 26
00023 Valtioneuvosto

ASIA: ETU ry:n lausunto valtioneuvoston asetus- ja sen perustelujen luonnokseen ilman huoltajaa olevan lapsen edustajalle maksettavista palkkioista ja kulukorvauksesta (SM082:00/2011)

Yhdistyksemme kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto yllä mainittuun asetus- ja sen perustelujen luonnokseen. Pyydämme kohteliaimmin päästä kuultavaksi myös suullisesti.

Asetus vastaa pääasiassa nykyistä käytäntöä. Läpi asetuksen heijastuu se, että edustajia ei ole riittävästi kuultu asetusta valmisteltaessa. Siksi asetus ei kaikilta osin vastaa sitä, mitä tehtävät käytännössä edustajalta edellyttävät. Työ ei ole yhdessä paikassa tehtävää teknistä työtä, vaan edellyttää jatkuvaa matkustamista ja tapahtuu viranomaisten, omaisten ja muiden toimijoiden kanssa yhteistyössä. Edustajan tehtävä on huolehtia, että lapsen etu toteutuu turvapaikkaprosessissa ja myös sen jälkeen eri viranomaiskäytännöissä. Pystyäkseen valvomaan lapsen edun toteutumista edustajan tulee hallita hyvin alaan liittyvä lainsäädäntö ja suomalainen palvelujärjestelmä.

4§ Palkkion määrä ja sen perustelut

Asetuksessa edustajan palkkioksi on määrätty 45 €/h, joka ei vastaa tehtävän vaatimustasoa. Palkkion suuruus on pysynyt useita vuosia samana. Jos palkkio olisi sillä reaalitasolla, jolle se alun perin asetettiin, edustajan palkkiota tulisi korottaa vähintään 65 – 75 euroon/h, joka ei edelleenkään vastaisi tehtävän vaatimustasoa.

Esitys: Palkkio esitetään tarkistettavaksi vuosittain siten, että se pysyy sillä reaalitasolla, jolle se aikanaan asetettiin, vuoden 2012 alusta 75€/h.

5§ Korvattavat kulut ja niiden perustelut

1) Matka-aika ja matkakulut

Edustajan tehtävien hoitamiseen kuuluu oleellisena osana matkustaminen. Edustaja matkustaa lasten ja virkamiesten tapaamisiin sekä koulutuksiin kotoa tai työpaikaltansa. Lapset joutuvat usein muuttamaan paikkakuntaa, mutta edustajan vaihtaminen ei kuitenkaan aina ole lapsen edun mukaista. Tällöin matka-aika voi olla moninkertainen verrattuna varsinaiseen tehtävään käytettävään aikaan.

Edustajan matkustusasiassa vedotaan siihen, että valtion virkamiesten työmatkatkaan eivät ole työaikaa. Todellisuudessa valtion virkamies ei myöskään menetä osaa kuukausipalkkaansa matkapäivältä. Siksi valtion matkustussääntö sellaisenaan ei sovellu palkkioperusteisille edustajille, koska edustajat eivät ole kuukausipalkkaisia valtion virkamiehiä.

Vastaavantyyppisiä tehtäviä hoitaville työntekijöille maksetaan esim. joissakin järjestöissä osa työhön käytetystä matka-ajasta.

Esitys: Edustajille korvataan jatkossa matkaan käytettävästä ajasta matkatuntia kohti 50 % tuntipalkasta.

2) Koulutukset

Koulutuksiin osallistuminen on välttämätöntä edustajan tehtävän menestykselliselle hoitamiselle. Edustajien osaamistason kehittämiseksi ja lasten tasa-arvoisen edustamisen takaamiseksi on tärkeää, että edustajille korvataan ainakin peruskoulutus edustajan tehtävään.

Esitys: Edustajille korvataan vähintään peruskoulutukseen käytetty aika.

3) Ansiomenetykskorvaus

Ansionmenetykskorvaus on ollut pitkään 60€ vuorokaudelta. Ansionmenetys tulee sitoa yleiseen ansiokehitykseen. Edustajille ei korvata turvapaikkakuulusteluun ja -puhutteluun ja viranomaistapaamisiin käytettävää matka-aikaa. Alaikäispuhuttelut tapahtuvat Helsingissä, jonne edustajan tulee kotipaikkakunnaltansa matkustaa. Matkaan saattaa mennä enemmän aikaa kun esim. turvapaikkapuhutteluun. Tämä tulee ottaa huomioon ansionmenetykskorvauksen suuruudesta päätettäessä.

Esitys: Ansionmenetykskorvaus esitetään korotettavaksi niin, että se on 90€/vrk.

4) Sunnuntaityö

Virkamiesten aloitteesta edustajat saattavat joutua suorittamaan tehtäviä myös sunnuntaina tai siihen verrattavana päivänä. Pyhäpäiviltä edustajat eivät saa sunnuntaityökorvausta.

"Sunnuntaityöllä tarkoitetaan sunnuntaina, muuna kirkollisena juhlapäivänä, vapunpäivänä ja itsenäisyyspäivänä tehtyä työtä. Siitä maksetaan muun siltä ajalta tulevan palkan lisäksi sunnuntaityökorvauksena yksinkertainen palkka."

Esitys: Edustajille maksetaan jatkossa lain mukainen sunnuntaityökorvaus silloin, kun virkamies edellyttää edustajaa työskentelemään sunnuntaina tai vastaavana laissa mainittuna päivänä. Tätä korvausta ei maksettaisi muusta kun virkamiehen edellyttämästä sunnuntaityöstä.

6§ Palkkion ja kulukorvausten hakeminen

Asetuksessa määrätään, että edustajan tulee hakea palkkio ja kulukorvaus kahden kuukauden kuluessa palkkion perusteen ja kulujen syntymisestä. Sen sijaan asetuksessa ei ole vastaavaa aikataulua palkkioiden maksamiselle. Tällä hetkellä palkkioita ja kulukorvauksia maksetaan jopa neljän kuukauden viiveellä.

Esitys: Uuteen asetukseen esitetään lisättäväksi, että palkkiot ja kulukorvaukset tulee maksaa edustajalle kuukauden tai viimeistään kahden kuukauden kuluessa palkkiolaskun lähettämisestä.

ETU ry:n hallituksen puolesta

Anna Mikkonen